

سید حسین موسویان:

24 خرداد، انتخاب تاریخی ملت ایران؛ آیا تنش های سیاسی - اقتصادی پایان می یابد؟/ چالش های اصلی رئیس جمهور آینده چیست؟

اخباری که این روزها بگوش می رسد حاکی از این است که آمریکا محاصره دریائی غیر نظامی ایران را از اول ماه ژوئیه در دستور کار خود قرار داده است. به این ترتیب بخش های مدیریت انرژی و بنادر، کشتی سازی و کشتیرانی ایران در فهرست سیاه قرار می گیرند. روز 22 ماه مه (اول خرداد)، کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان آمریکا لایحه ای را از تصویب گذراند که...

تاریخ: ۰۸ خرداد ۱۳۹۲ - ۰۹:۳۰

کد خبر: ۱۱۳۶۹۸

سید حسین موسویان در المانیور نوشت: اقتصاد و سیاست خارجی مهمترین موضوعات برای اکثریت رای دهندگان ایرانی در انتخابات پیش روی ریاست جمهوری است. بطور معمول وقتی از معضلات اقتصادی امروز سخن گفته می شود موضوعات تورم، بیکاری، و کاهش ارزش پول ملی در مرکز مباحثات قرار دارند.

به گزارش انتخاب، تورم در ایران بطور ملموسی بر زندگی طبقه متوسط و کم درآمد فشار وارد می کند. در حالی که بانک مرکزی ایران تورم را در دوره منتهی به دسامبر 2012، 27.4 درصد اعلام کرد، طبق محاسبات استیو هانکه از دانشگاه جانز هاپکینز و عضو ارشد انستیتوی کیتو که اقتصاد ایران را پی گیری می کند، رقم واقعی تورم در دوره مزبور 110 درصد، یعنی چهار برابر میزان اعلام شده توسط بانک مرکزی بوده است.

این وضعیت در حالی پیش آمده که درآمد ایران از محل فروش نفت، ظرف دوران ریاست جمهوری احمدی نژاد، بیش از نیمی از کل فروش نفت ایران در 104 سال گذشته را تشکیل داده است. علیرغم این درآمد بی سابقه ارزش پول ملی طرف یک سال و نیم اخیر به یک سوم کاهش یافته و طبق اعلام مشاور بین الملل رهبری ایران قادر به وصول حدود 60 میلیارد دلار وجه نفت فروخته شده به چین و هند نیست.

اقتصاددانان ایران در مورد علل وضعیت فعلی اقتصاد ایران نظرات متفاوتی ابراز می کنند. از یک دیدگاه کلان برخی از آنها ضعف مدیریت اجرایی کشور و برخی دیگر تحریم های بین المللی را "عامل اصلی" بوجود آمدن شرایط فعلی می دانند. واقعیت این است که هر دو عامل دو در ایجاد وضعیت موجود موثر بوده اند. قابل توجه این است که برخی از کارشناسان همچون ولایتی مشاور بین الملل رهبری ایران بر این اعتقادند که حتی تحریم ها نیز حاصل ضعف سیاست خارجی و عدم تعامل با قدرت های خارجی، توسط دولت احمدی نژاد بوده است.

در این ارتباط علی اکبر ولایتی میگوید "باید به حال اقتصاد کشور تاسف بخوریم.. با تدبیر {می شد} بسیاری از این تحریمها را بر کشور تحمیل نکرد". ولایتی در انتقاد از سیاست هسته ای دولت میگوید: "هسته ای شدن و قطعنامه نگرفتن هنر است". اما مذاکره کننده هسته ای ایران این نظریه را رد می کند. باقری یکی از اعضای تیم مذاکره کننده هسته ای و معاون دبیر شورای امنیت ملی در پاسخ میگوید: "برخی می گویند "هنر این است که هسته ای شویم بدون قطعنامه. بله من هم می گویم هنر این است که بجنگیم اما از دماغ کسی خون نیاید، اما چگونه؟". در عین حال همه نامزد های تایید شده توسط شورای نگهبان آمادگی خود را جهت حل معضلات اقتصادی و رفع اختلافات ایران با قدرت های جهانی بر سر مسئله هسته ای اعلام کرده اند.

آنچه که حائز نهایت اهمیت است این است که رئیس جمهور آینده نباید جهان را یکسره محل جنگ و منازعه بیانگارد چرا که تعامل و دیپلماسی خلاق و هوشمندانه برای رسیدن به هدف، از ارکان روابط بین الملل در جهان امروز است.

نگاهی به تحولات هشت سال گذشته نشان می دهد که برخی از مسئولین برجسته ایران با در پیش گرفتن سیاستی پرخاشگرانه و شعارهای تند و غیر ضروری، به آمریکا و متحدان غربی اش این امکان را داد که اجماعی را در سطح شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران سازمان داده و با اعمال تحریم های فلج کننده فشار را بر روی ایران تشدید کنند.

اخباری که این روز ها بگوش می رسد حاکی از این است که آمریکا محاصره دریائی غیر نظامی ایران را از اول ماه ژوئیه در دستور کار خود قرار داده است. به این ترتیب بخش های مدیریت انرژی و بنادر، کشتی سازی و کشتیرانی ایران در فهرست سیاه قرار می گیرند. روز 22 ماه مه (اول خرداد)، کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان آمریکا لایحه ای را از تصویب گذراند که طبق آن تمامی شرکت های جهان، صرف نظر از نوع و حجم معامله و نیز اندازه شرکت های مزبور، در صورت داد و ستد با ایران مشمول تحریم های آمریکا خواهند گردید. اهداف اصلی این لایحه عبارتند از: کاهش باز هم بیشتر صادرات نفت ایران، اعمال محدودیت هر چه بیشتر برای داد و ستد با ایران، جلوگیری از دستیابی ایران به ذخایر ارزی خود که در بانک ها و موسسات مالی خارج نگهداری می شود، و سخت کردن انجام معاملات نفت و گاز در برابر طلا. به این ترتیب نهایتا هدف لایحه مزبور این است که تنها به ایران اجازه دهد تا از طریق تهاوت، به فروش نفت و گاز در مقابل دریافت مواد غذایی، دارو، و محصولات صنعتی اقدام نماید.

در همان روز مجلس سنا لایحه حمایت آمریکا از اسرائیل، در صورت حمله احتمالی آن کشور به ایران را با 99 رای موافق و بدون رای مخالف از تصویب گذراند. طبق لایحه مزبور در صورتی که اسرائیل برای دفاع از امنیت و مردم خود به اقدام نظامی علیه ایران دست بزند آمریکا کمک های دیپلماتیک، نظامی، و اقتصادی در اختیار آن کشور قرار خواهد داد. به نظر می رسد که عده ای در کنگره آمریکا مایلند که تحریم های علیه ایران را به سمت الگوی تحریم های آمریکا علیه عراق که در سال 1998 به تصویب رسید سوق دهند، تحریم هایی که نهایتا به جنگی ویرانگر منتهی شدند.

فلذا همانطور که حسن روحانی نماینده رهبری در شورا یعای امنیت ملی میگوید مهمترین هدف رئیس جمهور بعدی باید بر "اعتماد سازی با جهان خارج و بسامان کردن وضعیت داخل باشد و این دو مهم میسر نمی شود الا از طریق تنش زدایی با دیگران مخصوصا همسایه ها، و ایجاد مدیریت مبتنی بر عقلانیت، تدبیر و قانونمند در داخل. در این مسیر دشوار و ناهموار، تلاش برای لغو تحریم ها باید در اولویت قرار گیرد".

به این ترتیب چالش اصلی رئیس جمهور آینده سر و سامان دادن به مدیریت اقتصادی، و بطور همزمان، در زمینه سیاست خارجی، تعامل و بویژه کاهش تنش بر سر مسئله هسته ای ایران است. انتخابات ریاست جمهوری 24 خرداد بطور قطع می تواند نقطه عطفی در جهت کاهش تنش های اقتصادی، سیاسی و روابط خارجی ایران باشد.

در زمینه تصحیح مدیریت اقتصادی کشور، متخصصین یک صدا معتقدند که سرمایه عظیم انسانی شامل متخصصین، سرمایه گذاران و متفکرین اقتصادی که یا خانه نشین شده، یا بدون میل خود بازنشسته شده و یا جلای وطن کردند، باید دوباره بکار گمارده شوند و از نظریات و ابتکارات آنان استفاده گردد.

در زمینه سیاست خارجی و مسئله هسته ای، ایران برای گرفتن حقوق خود و سازمان دادن یک روند منطقی در تعامل با کشورهای منطقه، غرب و آمریکا، نیازمند رئیس جمهور و دولتی است که حمایت عظیم و حداکثری مردم ایران را پشت سر خود داشته باشد. دولتی که پایگاهش در داخل ضعیف باشد به آسانی مورد تهاجم و زورگویی قرار می گیرد.

یک رئیس جمهور و یک دولت واقع بین و عملگرا می توانند با حفظ عزت ایران، ضمن پای فشردن بر حقوق هسته ای کشور، دست به یک داد و ستد منطقی با کشورهای موسوم به 5+1 زده و با اتکا به یک پشتوانه مردمی قوی، موفق به احقاق حقوق هسته ای و رفع تدریجی تحریم ها گردند. این کار در ایران سابقه تاریخی دارد. دکتر محمد مصدق در برابر محاصره دریائی بریتانیا، با پشتیبانی مردم، بطور موثری مقابله کرد. انتخاب رئیس جمهوری که از محبوبیت وسیعی مردمی در ایران و از اعتماد بین المللی برخوردار بوده و در پی کاهش تنش باشد پیام آشکاری است به جهان که فصل تازه ای در سیاست خارجی و اقتصاد ایران خواهد گشود.

این به معنای تسلیم در مقابل زورگوییهای غرب نیست. تاریخ ایران از فرهنگ مقاومت و عدم تمکین به زورگویی قدرت های خارجی حکایت ها دارد. این موضوع را غرب و بخصوص آمریکا باید در محاسبات خود به طور جدی در نظر بگیرند. اما مهم این است که دولت جدید اعتقاد، برنامه، ظرفیت و توان حل مشکلات جاری اقتصادی و

روابط خارجی ایران را داشته باشد. برای تحقق چنین دولتی مردم ایران در برابر یک انتخاب تاریخی قرار گرفته اند.